

УКРАЇНА
Чернівецька міська рада
УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ЛІЦЕЙ № 12 «ЮВІЛЕЙНИЙ» ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

НАКАЗ
03 квітня 2026 р. м. Чернівці № 108-о

Про результати моніторинг стану викладання
української мови та літератури в 5-11 класах

Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Порядку проведення моніторингу якості освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 16 січня 2020 року №54, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 лютого 2020 року за № 154/34437, наказу МОН України від 30.11.2020 №1480 «Про затвердження Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти», наказу по закладу від 10.02.2026 р. № 46-о «Про моніторинг стану викладання української мови у 5-11 класах» та з метою виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти у закладі освіти, постійного підвищення якості освітньої діяльності, використання системного підходу до здійснення моніторингу на всіх етапах освітнього процесу, встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності її заявленим цілям, оцінювання причин відхилень від цілей адміністрацією школи протягом березня було вивчено стан викладання української мови.

Під час вивчення стану викладання української мови та літератури зверталась увага на такі питання:

- виконання навчальних планів і програм, реалізація рекомендацій із викладання української мови;
- стан матеріально-технічного і навчально-методичного забезпечення викладання предмету, рівень використання наявної матеріально-технічної бази;
- дотримання вимог ведення шкільної документації (класних журналів, зошитів, календарних та поурочних планів),
- рівень дотримання психолого-педагогічних вимог до уроку, організація та якість освітнього процесу,
- рівень засвоєння програмового матеріалу на уроках та результативність навчальних досягнень школярів;

- формування в учнів умінь і навичок зв'язного мовлення, зв'язок з іншими напрямками роботи з розвитку мовлення;
- збагачення словникового запасу учнів із погляду лексичної та граматичної будови;
- засвоєння норм української літературної мови;
- науково-теоретичний рівень викладання;
- планування навчального матеріалу, підбір тестових, індивідуальних, диференційованих завдань, наочності тощо;
- дотримання вимог єдиного орфографічного режиму;
- ефективність використання міжпредметних зв'язків;
- методика перевірки рівня знань учнів;
- упровадження активних форм і методів навчання;
- методика повторення пройденого матеріалу;
- раціональне використання робочого часу;
- результативність участі у всеукраїнських олімпіадах та конкурсах;
- форми позакласної роботи;

Перевіркою встановлено, що навчальні програми, підручники та навчально-методичні посібники, які використовують вчителі, рекомендовані Міністерством освіти і науки України для використання в загальноосвітніх навчальних закладах із навчанням українською мовою в 2025/2026 навчальному році. Програмовий матеріал викладається відповідно до календарного планування. Учителі використовують різноманітні форми навчання (інтерактивні, роботу в групах, індивідуальні та диференційовані завдання, роботу з навчальною літературою, завдання різних рівнів складності). У класах під час викладання української мови організовано контроль за якістю знань учнів шляхом тематичного оцінювання, оцінювання за групами результатів.

Календарно-тематичне планування вчителів складено з урахуванням програмових вимог, визначені уроки узагальнення та повторення, тематичного контролю та діагностування знань за групами результатів. Навчальні досягнення учнів з української мови та літератури оцінюються відповідно до критеріїв оцінювання.

Результати вивчення стану викладання української мови та літератури викладено в аналітичній довідці (додаток 1).

На основі вищезазначеного

НАКАЗУЮ

1. Стан викладання української мови та літератури вважати таким, що відповідає достатньому рівню.

2. Голові МС мовно-літературної галузі (українська мова, українська література, зарубіжна література) Міті Л.П.:

2.1. Обговорити на засіданні методичної спільноти результати вивчення стану викладання української мови та літератури.

Квітень-травень 2026

2.2. Вести систематичну роботу серед вчителів щодо підвищення ефективності уроку, використання різних онлайн інтернет-платформ, інтерактивних методів та форм роботи в освітньому процесі.

Постійно

3. Педагогам, які викладають українську мову та літературу:

3.1. Використовувати перспективні освітні технології навчання, що дозволить оптимізувати й урізноманітнити форми та методи викладання української мови та літератури.

3.3. Удосконалити методи мотивації навчальної діяльності учнів.

3.4. Приділяти увагу самостійній та творчій роботі учнів.

3.5. Систематизувати документацію з викладання предмету, ділитися досвідом на освітніх вебплатформах.

3.6. Надавати урокам практичного спрямування, активно впроваджувати сучасні інформаційно-комунікативні технології.

3.7. Активізувати позакласну роботу.

3.8. Розкривати творчий потенціал обдарованих учнів.

3.9. Працювати над збагаченням матеріально-технічної бази.

Постійно

4. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника директора з НМР НАСТЕНКО Ольгу.

Руслана БАБУХ

ПОГОДЖЕНО
заступник директора з НМР
Ольга НАСТЕНКО
_____ 2026 р.

З наказом ознайомлені:

Тетяна ТІТОВА

Ліна МІТЯ

Людмила КОЛІСНИК

Яна ПІНТЯК

Володимира ЛИВАРЮК

Довідка **про стан викладання української мови та літератури в 5-11 класах**

Зміст контролю складався з 4-х етапів: перший етап – підготовчий, який включав вивчення нормативно-методичних документів із питань викладання української мови та літератури у 5-11 класах (навчальні програми, нормативно-методичні аспекти щодо організації навчального процесу); другий етап – індивідуальна робота з учителями, співбесіди за програмами і календарним плануванням, вивчення особистої документації педагогів, ведення журналів, розуміння завдань викладання дисципліни, участь вчителя у методичній роботі; третій етап – відвідування уроків з метою з'ясування результативності роботи вчителів, виконання дидактичних вимог до навчального процесу; четвертий етап – узагальнюючий. Перевірку було здійснено в термін з 12.01.2026 по 06.02.2026 року. Перевірялися такі питання: методика викладання предмету; забезпечення учнів підручниками, програмовою літературою, наочними посібниками; використання ІКТ на уроках; організація самостійної пізнавальної роботи; вивчення стану ведення шкільної документації, об'єктивності виставлення оцінок.

У школі працює 7 вчителів української мови та літератури:
Бабух Р.І. – спеціаліст вищої категорії, учитель-методист;
Мітя Л.П. – спеціаліст вищої категорії, учитель-методист;
Ливарюк В.Б. – спеціаліст вищої категорії, учитель-методист;
Пінтяк Я.І. – спеціаліст вищої категорії, учитель-методист;
Настенко О.В. – PhD з філології, спеціаліст вищої категорії, старший вчитель;
Колісник Л.Л. – спеціаліст вищої категорії, старший вчитель;
Тітова Т.В. – спеціаліст 1 категорії, старший вчитель.

З метою ефективної роботи навчального закладу в напрямку розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти на основі запропонованих для інституційного аудиту вимогах та критеріях для оцінювання якості освітньої діяльності адміністрацією був проведений моніторинг стану викладання української мови та літератури за такими напрямками:

- результативність роботи вчителя (показники участі учнів у фахових конкурсах, олімпіадах);

- наявність навчальних програм та календарно-тематичного планування з предмету;
- відповідність записів у класних журналах календарно-тематичному плануванню, вчасність виставлення оцінок;
- ведення вчителями-словесниками шкільної документації;
- рівень викладання предмету вчителями;
- знання програми та вимог стосовно вивчення предмету;
- рівень володіння методикою викладання;
- матеріальна база з предмету;
- індивідуальна робота з учнями;
- проведення позаурочних заходів з предмету.

Завдяки цьому отримано об'єктивну характеристику роботи вчителів, надано рекомендації та внесено корективи до системи викладання. Під час моніторингу вивчався рівень організації умов навчання згідно з вимогами Державного стандарту та Концепцією Нової української школи, методичного забезпечення освітнього процесу.

Перевірка показала, що вчителі працюють за підручниками та навчальними програмами, складеними на основі Модельних навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України, та затверджених на педагогічній раді закладу. Усі вчителі української мови та літератури усвідомлюють завдання, які сьогодні поставлені перед школою, і працюють на кінцевий результат – виховання свідомого громадянина України, формування освіченої, творчої особистості, здатної жити і працювати у ХХІ столітті. Вони володіють методикою викладання та забезпечують засвоєння учнями програмового матеріалу. Провідним у роботі вчителів є реалізація ідеї навчання мови на текстовій основі, що дає змогу оптимально поєднувати навчання і різнобічне виховання учнів. Більше уваги, у порівнянні з минулим навчальним роком, учителі приділяють застосування ІКТ у навчально-виховному процесі, що підвищує інтерес учнів до вивчення предмета.

Учителі у своїй роботі керуються Державним стандартом та методичними рекомендаціями МОН України щодо викладання української мови та літератури у 5-11 класах.

Уроки проводяться за навчальними програмами:

- «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795). Підручники: Заболотний О.В., Заболотний В. В. Українська мова: підручник для 5-го класу закл. загальн. середн. освіти. – К.: «Генеза», 2022. Заболотний О.В., Заболотний В. В. Українська мова: підручник для 6-го класу закл. загальн. середн. освіти. – К.: «Генеза», 2023:

- Українська мова 5-6 класи (для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» (автори: Гавриш І.В., Семихат Н.В., Дроф'як С.М., Новожилова Н.М.). Схвалено для використання в освітньому процесі (протокол №7 засідання експертної комісії з української мови від 27.07.2023; зареєстровано в Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за №3.0411-2023). Підручник: Українська мова. 5 клас : зошит з друкованою основою: у 9ч./І.В.Гавриш, Н.В.Семихат, С.М. Дроф'як, Н.М. Новожилова.- Харків: СТЕМ ОСВІТА, 2025.
- «Українська мова. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.). «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883). Підручники: Авраменко О. М., Тищенко З. Р. Українська мова: підручник для 7-го класу закл. загальн. середн. освіти. – К.: «Грамота», 2024. Авраменко О. М., Тищенко З. Р. Українська мова: підручник для 8-го класу закл. загальн. середн. освіти. К.: «Грамота», 2025.
- Українська мова. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804). Підручники: Українська мова: підручник для 9 кл. загальноосвіт. навч. Закл /О.Глазова. – Харків.: «Ранок», 2017.
- Програми для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. Українська мова: 10–11 класи. – Рівень стандарту / Голуб Н. Б., Котусенко О. Ю., Горошкіна О. М., Новосьолова В. І., Романенко Ю. О., Кондесюк Т. В., Король О. М., Тарасенко О. О., Сергєєва Н. В., (Наказ МОН України № 1407 від 23. 10. 2017 р.). Підручники: О.Авраменко. Українська мова: підручник для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. (рівень стандарту) – К.: «Генеза», 2018. О.Авраменко «Українська мова 11 клас», Київ «Грамота», 2019.
- «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Яценко Т.О., Качак Т.Б., Кизилова В.В., Пахаренко В.І., Дячок С.О., Овдійчук Л.М., Слижук О.А., Макаренко В.М., Тригуб І.А.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795). Підручник: Калинич О., Дячок С. Українська література: підручник для 5-го класу закл. загальн. середн. освіти. / О. Калинич, С. Дячок // За редакцією проф. Ю. Ковбасенка. Тернопіль: Астон, 2022.
- «Українська література 5-6 класи (для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» (автори:Гавриш І.В., Гученко О.В.). Підручницькии: Українська література. 5 клас: зошит з друкованою основою: у 9 ч./ І.В. Гавриш, О.В.Гученко. - Харків: СТЕМ

ОСВІТС, 2025. Українська література. 5 клас. Хрестоматія: у 5 ч./уклад. І.В. Гавриш, О.В.Гученко. - Харків: СТЕМ ОСВІТА, 2025.

- «Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А., Тригуб І. А.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883). Підручники: Авраменко О. М. Українська література: підручник для 7-го класу закл. загальн. середн. освіти. – К.: «Грамота», 2024. Авраменко О. М. Українська література: підручник для 8 класу закл. загальн. середн. освіти. – К.: «Грамота», 2025.

- Українська література. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. – К.: Освіта, 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804. Підручник: Авраменко О. Українська література: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Олександр Авраменко. — К.: Грамота, 2017.

- Програми для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. Українська література: 10–11 класи. – Рівень стандарту / Мовчан Р. В., Молочко С. Р., Дроздовський Д. І., Коваленко Л. Т., Фасоля А. М., Цимбалюк В. І. (Наказ МОН України № 1407 від 23. 10. 2017 р.). Підручники: Українська література (рівень стандарту): підруч. для 10 кл. закл. загал. серед. освіти./Олександр Авраменко, Василь Пахаренко. — К.: Грамота, 2018

Українська література: підруч. для 11 кл. загальноосвітн. навч. закл. / О. М. Авраменко. — К.: Грамота, 2021.

- Забезпечення підручниками з української мови та літератури становить 100%.

Календарне та поурочне планування на 2025/2026 навчальний рік складено відповідно до нових освітніх програм. Учителі ретельно готуються до кожного уроку, систематично опрацьовують новинки ІКТ та методичної літератури. На уроках спостерігається продумана система роботи з дотриманням принципу послідовності у роботі. Велику увагу на своїх уроках вчителі приділяють розвитку мовлення, пам'яті, виробленню навичок правильного каліграфічного письма, яке закріплюється на індивідуальних та групових заняттях. Систематично використовують інформаційно-комунікаційні технології, що покращує сприйняття учнями навчального матеріалу, активізують їх увагу, навчають критично мислити. Формують у дітей наскрізні вміння, інтегруючи навчальні предмети. Учителі на достатньому рівні володіють методикою викладання української мови та літератури. Педагоги дотримуються всіх дидактичних умов проведення уроків у 5-11 класах, залучають дітей до активної взаємодії через гру, спільну працю та пізнання. Проводять цікаві та змістовні уроки, які відзначаються добре продуманою побудовою, емоційністю. На уроках учителі розвивають спостережливість, зорову пам'ять, увагу, уяву та логічне

мислення. Забезпечують системність знань учнів, збагачують їхній словниковий запас, виховують вміння вчитися самостійно, зацікавлюють матеріалом.

Достатню увагу приділяють мовленнєвій діяльності учнів (аудіювання, говоріння, читання). На уроках всі види роботи взаємопов'язані і носять творчий і розвивальний характер. Учні самі спостерігають за мовними явищами і роблять висновки. Учителі організовують колективну, індивідуальну роботу та роботу в парах. Застосовують ігрові моменти, фізкультхвилинки, доцільно використовує наочність, ІКТ, дидактичний та ілюстративний матеріал.

Учитель української мови та літератури Мітя Л.П. на уроках вагомому значення надає словесним, практичним, проблемно-пошуковим методам навчання, створює ігрові ситуації, використовує різні види та прийоми методичної роботи, що сприяють розвитку уваги, мислення, створюють атмосферу зацікавленості, ситуації успіху, творчої співпраці вчителя та учнів. Учитель практикує використання на різних етапах уроку різноманітні завдання. Більша частина запропонованих завдань підштовхує учнів до розширення знань, власних думок, формує креативні компетентності. Мітя Л.П. є керівником методичної спільноти учителів української мови, української літератури та зарубіжної літератури в ліцеї.

Учитель української мови та літератури Бабух Р.І. на високому методичному рівні володіє методикою викладання предмету. Учитель планує уроки, дотримуючись чіткої структури, цілі завжди відповідають змісту уроку, методам навчання. Велику увагу приділяє створенню мотиваційної сфери на різних етапах навчання, навчає доступно, з урахуванням рівня підготовки учнів. Учитель постійно працює над чистотою мови учнів, формуванням навичок культури мовлення, рівня володіння термінологією. Бабух Р.І. використовує різноманітні доцільні форми самостійної роботи учнів (робота з підручником, текстом, словниками тощо), застосовує інтерактивні методи викладання, дотримується науковості та послідовності в принципах навчання.

Учитель української мови та літератури Настенко О.В. під час уроків використовує методи й прийоми навчання, які забезпечували активну пізнавальну діяльність учнів. Доцільно поєднує словесні, наочні та практичні методи роботи. Застосовує елементи технології розвитку критичного мислення, проблемного навчання, інтерактивні вправи, роботу в парах і групах, що сприяє формуванню ключових та предметних компетентностей учнів.

Учитель української мови та літератури Пінтяк Я.І. новий матеріал подає цікаво, на високому методичному рівні із використанням різноманітних форм та методів навчання, міжпредметних зв'язків. Належну увагу приділяє активізації навчання, розвитку критичного мислення. У процесі навчання реалізує принцип комунікативності. Учитель організовує самостійну роботу учнів на уроках, намагається наблизити усне та писемне мовлення до реальних ситуацій.

Учителька української мови та літератури Тітова Т.В. формує в учнів уміння вчитися, здобувати знання власною працею, власним пошуком. Для обдарованих учнів обов'язково розширює програмовий матеріал, виходить за рамки підручника у вивченні тем. Велику увагу вчителька приділяє формуванню в учнів уміння сприймати усне й писемне мовлення, відтворювати, самостійно будувати усні й письмові висловлювання різних стилів.

Учитель української мови та літератури Ливарюк В.Б. на уроках створює умови для активної пізнавальної діяльності учнів, розвитку критичного мислення, практикує використання на різних етапах уроку різнорівневі завдання, використовує різноманітні форми та методи навчання, міжпредметні зв'язки. Уроки мають чітку структуру. Мета уроків охоплює навчальний, розвивальний і виховний аспекти та реалізовується в процесі роботи.

Учитель української мови та літератури Колісник Л.Л. будує уроки так, щоб учні практично готувалися до участі у ДПА та НМТ. При викладанні української мови приділяє значну увагу орфографічній грамотності учнів, на уроках розвитку мовлення вчить правильно, аргументовано висловлювати думки, привчає учнів коригувати мовленнєву діяльність згідно зі стилями мовлення. Учитель поєднує стандартні, класичні форми та методи викладання з інноваційними методиками.

Учителі української мови та літератури систематично активно працюють з обдарованими учнями. Про це свідчать результати участі учнів у Всеукраїнських учнівських олімпіадах та конкурсах. На виконання наказу МУО №253 від 29.09.2025 р. «Про проведення I етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів у 2025/2026 н.р.» учні ліцею активно долучилися до міського (1) та обласного (2) етапів олімпіади з української мови та літератури й стали переможцями (у 1 етапі – 1 місце вибороли Баланюк Тарія, 7-Б кл, учитель Тітова Т.В.; Боднарюк Анна, 8-Б кл, Гордей Владіслава, 8-Б кл., учитель Мітя Л.П.; Голунга Альона, 11-А кл., Міхеєва Анісія, 11-Б кл, учитель Колісник Л.Л.; 2 місце – Федорюк Юлія, 8-Б кл., учитель Мітя Л.П.; 3 місце – Грябан Кирило, 7-Б кл., учителі Тітова Т.В., Пінтяк Я.І.; Варварюк Вікторія, 10-А кл, учитель Настенко О.В.; у 2 етапі перемогу здобули Голунга Альона, 11-А кл., учитель Колісник Л.Л. – II місце та Гордей Владіслава, 8-Б кл., учитель Мітя Л.П.).

Відповідно до наказу управління освіти ЧМР від 14.10.2025 р. № 264 «Про проведення I етапу XXVI Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика в 2025/2025 н.р.» в ліцеї проведено 1 етап конкурсу, в якому взяли участь 142 учнів закладу, що становить 25,5% від загальної кількості учнів. Переможцями 1 етапу стали Попович Ольга, 3-А клас, 1 місце, вчитель Максимюк Н.В.; Шубіна Яна, 4-Б клас, 1 місце, вчитель Чорна А.П.; Мар'янчук Валерію, 5-Б клас, 1 місце, вчитель Пінтяк Я.І.; Баланюк Тарія, 7-Б клас, 1 місце, вчитель Тітова Т.В.; Федорюк Юлія, 8-Б клас, 1 місце, вчитель Мітя Л.П.;

Варварюк Вікторія, 10-А клас, 1 місце, вчитель Настенко О.В.; Голунга Альона, 11-Б клас, 1 місце, вчитель Колісник Л.Л. У 2 етапі конкурсу переможцями стали Мар'янчук Валерія, 5-Б кл., учитель Пінтяк Я.І. – 1 місце; Попович Ольга, 3-А кл., учитель Максимюк Н.В. та Голунга Альона, 11-А кл., учитель Колісник Л.Л. – 3 місце. У 3 етапі конкурсу перемогу здобула Мар'янчук Валерія, 5-Б кл., учитель Пінтяк Я.І. – 2 місце.

Відповідно до листа Управління освіти ЧМР від 09.10.2025 №263 «Про проведення I етапу XVI Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка у 2025/2026 н.р.», в ліцеї проведено 1 етап конкурсу, в якому взяли участь 133 учні 5-11-х класів, що становить 28 % від загальної кількості. Переможцями 1 етапу конкурсу стали Мар'янчук Валерія, 5-Б кл., (1 місце), вчитель Пінтяк Я.І.; Федорюк Юлію, 8-Б кл., (1 місце), вчитель Мітя Л.П. У 2 етапі цього конкурсу перемогу здобула Федорюк Юлія, 8-Б кл., учитель Мітя Л.П. – 3 місце.

Результативними були виступи учениць ліцею у творчих конкурсах. Зокрема, Задорецька Ярина, 6-В кл., посіла 1 місце в обласному конкурсі читців поезії М. Івасюка (учитель Пінтяк Я. І.) та Спельчук Ніколета, 8-А кл., виборола 3 місце в I етапі Всеукраїнського фестивалю дитячої та юнацької творчості «Чисті роси» в номінації «Літературна творчість» (учитель Настенко О.В.). Учителі української мови та літератури Мітя Л.П., Пінтяк Я.І. були членами журі 2 етапу предметної олімпіади з української мови та літератури. Настенко О.В. та Мітя Л.П. були членами журі міського етапу конкурсу знавців української мови ім. Петра Яцика, Пінтяк Я.І. – всеукраїнського етапу цього ж конкурсу та міського й обласного етапів XVI Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка.

Учителі української мови та літератури працюють над методичними проблемами: Бабух Р.І. «Екстраполяція освітніх реформ в управлінську діяльність», Тітова Т.В. «Використання цифрових освітніх технологій для розвитку комунікативної компетентності учнів на уроках української мови та літератури», Настенко О.В. «Компетентісний підхід на уроках мовно-літературної освітньої галузі: сучасні методи та практики», Пінтяк Я.І. «Розвиток творчих здібностей на уроках української мови та літератури», Колісник Л.Л. «Розвиток критичного мислення та читацької грамотності учнів на уроках української мови та літератури шляхом використання інноваційних освітніх технологій», Ливарюк В. Б. «Розвиток ключових компетентностей на уроках української мови та літератури», Мітя Л.П. «Створення освітнього середовища для формування національної свідомості та мовної культури учнів», що є складовими єдиної методичної проблеми «Формування ключових компетентностей учнів на уроках української мови, української літератури та зарубіжної літератури в умовах Нової української школи».

Упродовж навчального року вчителі української мови та літератури виступали з доповідями, демонстрували свої напрацювання, ділились досвідом на різних позаліцейних заходах. Зокрема участь у I Міжнародній науково-практичній конференції «Трансформація освітнього процесу як чинник професійного зростання педагогічних працівників в умовах реформ та сучасних реалій» (організатор КЗ ІППОЧО) взяли Бабух Р.І. з доповіддю «Екстраполяція освітніх реформ в управлінську діяльність» та Настенко О.В. з друкованим матеріалом «Підходи до професійного розвитку педагогічних працівників у сучасному освітньому просторі». Пінтяк Я.І. виступила перед здобувачами освіти філологічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на тему «Дизайн сучасного уроку» та слухачами курсів підвищення кваліфікації ІППОЧО на тему «Діяльнісний підхід на уроках української мови та літератури». Ливарюк В. Б. розмістила матеріал «Розвиток ключових компетентностей на уроках української мови та літератури» на освітній онлайн платформі «ВсімОсвіта». Мітя Л.П. на освітній платформі «На Урок» розмістила розробки діагностувальних робіт з української літератури для учнів 8-х класів («З драматургії 19 ст.» (за підручником О. Авраменка), «Реалізм в українській поезії та прозі» (за підручником О. Авраменка).

Педагоги-словесники постійно проводять позакласні заходи до Дня української писемності та мови, Дня рідної мови, Шевченківських дні, предметного тижня тощо. Упродовж 2025/2026 н.р. учителі Бабух Р.І., Тітова Т.В. провели такі заходи: відкритий урок-дослідження «Мова як код нації: від минулого до майбутнього» 7-б, інтерактивний воркшоп «Штучний інтелект і українська мова: друзі чи конкуренти?» 9-а, освітній марафон «Говори українською впевнено» (до Дня української писемності та мови), онлайн-квест «У пошуках мовних скарбів України» 7-б, 6-а, брейн-ринг 9-А, 9-Б.

Настенко О.В. – квест-подорож у часі «Скарби української мови» 8-А, 8-Б, мовний квест «Чи знаєш ти рідну мову» 10-А, 10-Б, «День української писемності та мови. Від витоків до сьогодення» 10-А, 10-Б, «Мовна лабораторія в дії» 10-А, 10-Б, урок-мандрівка «Із сили і глибини віків бере початок наша мова» 10-А, 10-Б, участь у загальноукраїнському квест-марафоні «Чи знаємо ми Т. Шевченка?», присвяченому 165-м роковинам Великого Кобзаря, 8-Б.

Пінтяк Я.І. – караоке-бар «Пузата хата» 6-В, квест «У гонитві за оцінкою» 7-А, участь у Шевченківському тижні, участь у конкурсі «Пишемо есе» (Ілько Вікторія, 9-А), челендж до ювілею Лесі Українки «Передбачення від Лесі» 7-А, 9-В, 11-А, 11-Б.

Колісник Л.Л. – урок доброчесності у 7-А, фотофлешмоб «Я люблю українську» 11- Б, TikTok-челендж «Скажи українською» 9-В, мовне караоке

«Пузата хата» 7-А, 9-В, 11-А, 11-Б, детективний квест «У пошуку мовознавців» 7-А, 11-Б, Шевченко в трендах: TikTok-челендж до Шевченківських днів 11-Б.

Ливарюк В.Б. – відкриті уроки під час Дня відкритих дверей для батьків п'ятикласників, презентація-гра «Магія рідного слова» 9-Б, інформаційні хвилинки «Мово! Ти дзеркало душі, країни та народу!» 9-Б, бліцопитування «Іншомовні слова в українській мові» 11-А, 11-Б, участь у Шевченківському тижні, брейн-ринг 5-А, 5-В, 9-А, 9-Б.

Мітя Л.П. – інтерактивна презентація-гра «Мовний експрес» (до Дня української писемності та мови) 6-А, читаємо Лесині вірші (до 155-річчя від дня народження поетки) 6-А, мовознавчі мандри Україною (тиждень рідної мови) 5-В, загальноукраїнський квест-марафон «Чи знаємо ми Т. Шевченка?» (до 165-річчя Великого Кобзаря) 10-А, 10-Б.

Учителі української мови та літератури відповідно до індивідуальної освітньої траєкторії постійно навчаються. У 2025/2026 н.р. педагоги підвищували свою кваліфікацію за такими темами:

ПІБ вчителя	Тема курсів	Форма	К-сть год	Суб'єкт	Термін
Бабух Руслана Іванівна	1. Навчання педагогічних працівників мовно-літературної (українська мова та література, зарубіжна література) освітньої галузі закладів загальної середньої освіти, які впроваджують Державний стандарт базової середньої освіти в другому циклі базової середньої освіти (базове предметне навчання) (8 клас) у 2025/2026 навчальному році	Очна	30	КЗ ІППОЧО	Грудень 2025
	2. Підготовка експертів до оцінювання професійних компетентностей учасників сертифікації (учителів української мови та літератури)	Онлайн	30	ДСЯО	Березень 2026
	3. Кар'єрний супровід дітей та підлітків у закладах освіти (за матеріалами курсу «Професії»). навчальна програма	Онлайн	30	КЗ ІППОЧО	Березень 2026

	методичного семінару-тренінгу для педагогічних працівників(ць) закладів загальної середньої освіти				
	4. Організація послуг психічного здоров'я та психосоціальної підтримки	Онлайн	30	Асоціація інноваційної та цифрової освіти	Березень 2026
Тітова Тетяна Валеріївна	1. Підготовка експертів до оцінювання професійних компетентностей учасників сертифікації (учителів української мови і літератури)	Онлайн	30	ДСЯО	Березень 2026
	2. Навчання педагогічних працівників мовно-літературної освітньої галузі закладів загальної середньої освіти, які впроваджують Державний стандарт базової середньої освіти в другому циклі базової середньої освіти (8 клас) у 2025/2026 н.р.	Змішаний формат	30	КЗ ІППОЧО	Грудень 2025
Настенко Ольга Віталіївна	1. Мрія для освітян: Практичний гід по роботі з системою.	Онлайн	45	ГО «Зрозуміло» ПНЗ «КІППО» ПНЗ «КІППО»	Червень 2025
	2. Особливості викладання української мови в проєкті “Інтелект України”	Онлайн	30		Серпень 2025
	3. Еволюція уроку мови та літератури у 8 класі НУШ.	Онлайн	30		Листопад 2025
Пінтяк Яна Іванівна	Підготовка експертів	онлайн	30	ДСЯО	
	Супервізія Тренер НУШ	змішаний формат	24	КЗ ІППОЧО	
Колісник Людмила Леонідівна	1. Форми, методи та прийоми усної та письмової взаємодії на уроках української мови та літератури у 7 класі НУШ.	онлайн	30	Національна освітня платформа «Рух Освіта»	Червень, 2025
	2. Мрія для освітян: Практичний гід по роботі з системою	онлайн	45	ГО “Зрозуміло”	Червень, 2025

	3. Еволюція уроку мови та літератури у 8 класі НУШ.	Онлайн	15	ПНЗ «Київський Інститут післядипломної педагогічної освіти»	Травень, 2026
Ливарюк Володимира Богданівна	1. НУШ: базова середня школа.	Онлайн	30	Освіторія	Грудень 2026
	2. Інтелект України. Ключові та предметні компетентності на уроках української мови та літератури.	Онлайн	30	ГО «ІППО»	Серпень 2026
	3. Об'єднані турботою: психологічна безпека в освіті.	Онлайн	15	СОС дитячі містечка	Червень 2026
	4. Мрія для освітян: Практичний гід по роботі з системою.	Онлайн	45	«Зрозуміло»	Червень 2025
Мітя Ліна Пилипівна	1. Мрія для освітян: Практичний гід по роботі з системою.	Онлайн	45	«Зрозуміло»	Червень, 2025
	2. Універсальний тренінг із психічного здоров'я для фахівців 1 лінії.	Очно	16	Україно-швейцарський проєкт МН4 U	Червень, 2025

Важливим елементом навчання української мови та літератури є ведення учнями зошитів. Перевіркою встановлено, що зошити з української мови мають належний вигляд в усіх класах. Учителі перевіряють зошити систематично відповідно до методичних рекомендацій. Найсуттєвішим недоліком виявилися помилки, допущені учнями у підписі зошитів. Серйозне занепокоєння викликає стан каліграфії. Учні роблять неправильні інтервали між роботами, продовжують активно використовувати коректори. Відсутні домашні роботи, особливо в старших класах. Проаналізувавши письмові роботи, можна зробити висновок, що вчителі проводять на уроках різноманітні види роботи: письмо під диктовку, різного роду списування, вибіркові, словникові, попереджувальні диктанти,

перекази усні та письмові, творчі роботи, самостійні роботи різних рівнів складності.

Записи в електронних журналах здійснюються вчителями своєчасно, відповідно до законів України «Про повну загальну середню освіту», «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про електронні довірчі послуги», наказу МОН України від 08.08.2022 № 707 «Про затвердження Інструкції з ведення ділової документації у закладах загальної середньої освіти в електронній формі», наказу МОН України від 03.06.2008 № 496 «Про затвердження Інструкції з ведення класного журналу учнів 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів» та Положення про впровадження та ведення електронного класного журналу.

Тематичне оцінювання у 9-11 класах здійснюється на підставі поточного оцінювання учнів протягом теми згідно з Критеріями оцінювання рівня навчальних досягнень учнів. Оцінювання учнів 5-8 класів НУШ здійснюється впродовж семестру за групами 4 групами результатів мовно-літературної освітньої галузі.

У закладі наявні чотири кабінети української мови і літератури, де зібрана методична література, література рідного краю, словники, таблиці тощо. Кабінети оснащені дошками, проекторами (2 кабінети), ноутбуками, телевізорами (2 кабінети), сучасними дидактичними та методичними матеріалами.

Основні результати моніторингу:

1. Рівень підготовки викладачів.

Педагоги мають високий рівень професійної компетентності, використовують сучасні методики навчання, інтегруючи інноваційні технології та інтерактивні форми роботи.

2. Методичне забезпечення.

Оснащеність навчального процесу підручниками, методичними матеріалами та дидактичними засобами відповідає державним стандартам, однак є потреба в оновленні деяких ресурсів.

3. Форми та методи викладання.

Уроки відбуваються у різних форматах. Особливо ефективними виявилися уроки з елементами критичного мислення та творчих завдань.

4. Позакласна робота.

Учні беруть активну участь в конкурсах, олімпіадах, позакласних заходах, що сприяє розвитку творчих здібностей учнів і популяризації української культури.

5. Рівень мотивації учнів.

Значна частина учнів виявляє зацікавленість у предметі, однак існує потреба в додаткових мотиваційних заходах для підвищення рівня залученості менш активних учнів.

Рекомендації:

1. Оновлення навчально-методичної бази з урахуванням сучасних підходів до викладання української мови і літератури.
2. Посилення роботи над розвитком мовленнєвої компетентності учнів шляхом впровадження інтерактивних методів навчання.
3. Підвищення рівня мотивації учнів через застосування диференційованого підходу, змагань, проєктної діяльності та інтеграції медіаосвіти.
4. Розширення спектра позакласних заходів для формування стійкого інтересу до української мови і літератури.
5. Організація додаткових тренінгів для викладачів щодо застосування сучасних освітніх технологій.

Загалом, викладання української мови і літератури у ліцеї здійснюється на високому рівні, але існують аспекти, які потребують вдосконалення для ще більшої ефективності навчального процесу. Подальше впровадження новітніх методик навчання сприятиме підвищенню якості освіти та забезпечить формування в учнів глибоких знань і навичок. Спільна робота педагогів, адміністрації та учнів допоможе досягти кращих результатів у вивченні української мови та літератури.